

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Kladně rozhodl předsedou senátu Mgr. Miroslavem Hromadou ve věci péče o nezletilé B [redacted] B [redacted], narozeného [redacted], M [redacted] B [redacted], narozeného [redacted], R [redacted] E [redacted], narozeného [redacted], V [redacted] E [redacted], narozeného [redacted], A [redacted] B [redacted], narozenou [redacted], P [redacted] E [redacted], narozeného [redacted], J [redacted] B [redacted], narozeného [redacted], zastoupené Magistrátem města Kladna jako opatrovníkem, děti A [redacted] B [redacted], narozené [redacted], bytem [redacted], a B [redacted] B [redacted], narozeného [redacted], t.č. Věznice Všehrdy, o ústavní výchově nezletilého P [redacted] a nezletilého J [redacted], o nařízení dohledu nad výchovou nezletilého B [redacted], nezletilého M [redacted], nezletilého R [redacted], nezletilé A [redacted],

t a k t o :

- I. **N a ř i z u j e** se ústavní výchova nezletilého J [redacted] B [redacted], narozeného [redacted].
- II. **N a ř i z u j e** se ústavní výchova nezletilého P [redacted] B [redacted], narozeného [redacted].
- III. **Rodičům se výživné pro nezletilého J [redacted] a nezletilého P [redacted] B [redacted] n e s t a n o v í.**
- IV. **Nad výchovou nezletilého B [redacted], narozeného [redacted], nezletilého M [redacted], narozeného [redacted], nezletilého R [redacted], narozeného [redacted], nezletilého V [redacted], narozeného [redacted] a nezletilé A [redacted], narozené [redacted], B [redacted], se s t a n o v í dohled.**
- V. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Dne 16.6. 2005 byl Okresnímu soudu v Kladně doručen návrh Statutárního města Kladna na nařízení předběžného opatření, kterým by nezletilý J. [redacted] a nezletilý P. [redacted] byli předáni do péče Nemocnice Kladno, dětského oddělení s tím, že rodiče nechali všech sedm svých dětí bez dozoru, přičemž v nejhorším stavu byli právě nejmladší z těchto dětí. P. [redacted] a J. [redacted] byli ve velmi zanedbaném stavu, ve špatných hygienických podmínkách, hladoví a silně plakali.

Usnesením čj. 9Nc 951/2005 – 5 ze dne 16.6. 2005 nařídil soud předběžné opatření, na základě kterého byli nezletilí P. [redacted] a J. [redacted] předáni do péče Nemocnice Kladno. Předběžným opatřením čj. 9Nc 951/2005 – 10 byli nezletilí předáni do péče Dětského domova v Kladně.

Usnesením čj. 9Nc 951/2005-18 ze dne 25.7. 2005 zahájil soud z úřední pravomoci na základě podnětu Magistrátu města Kladna řízení o ústavní výchově nezletilého P. [redacted] a nezletilého J. [redacted] a řízení o ustanovení dohledu nad ostatním nezletilými rodičům.

Rodiče nezletilých se ve věci vyjádřili tak, že nesouhlasili s nařízením ústavní výchovy nad nezletilým P. [redacted] a J. [redacted], uváděli, že děti samotné přes noc nenechali, opustili je z důvodu, že dne 16.6. 2005 museli vyřizovat dávky na sociálním úřadě v Praze 8. Nezletilého J. [redacted] a P. [redacted] nechali v péči starších dětí. Jídlo bylo pro děti připraveno. Matka dále uváděla, že ke dni rozhodování soudu má pro výchovu nezletilých zabezpečeny odpovídající bytové podmínky. Otec namítal, že pokud současné bydliště matky je hodnoceno negativně ze strany orgánu péče o děti, tak je to vina právě státních orgánů, které ani k žádosti nedokázaly matce zajistit odpovídající bytové prostředí.

Opatrovník se ve věci vyjádřil tak, že navrhl, aby nad nezletilými P. [redacted] a J. [redacted] byla nařízena ústavní výchova, a nad výchovou ostatních dětí rodičů nařízen dohled.

Soud provedl ve věci následující důkazy, z nichž dospěl k těmto skutkovým závěrům:

Z rodných listů nezletilých má soud za prokázané, že jejich rodiči jsou rodiče označení v záhlaví tohoto rozsudku.

Z výpovědi matky má soud za prokázané, že v bytě v [redacted] ulici v Kladně bydleli manželé spolu s dětmi od července roku 2004, když tento byt byl o velikosti 3+1 a bylo sjednáno nájemné ve výši 10.000,- Kč měsíčně a dále zálohy na služby ve výši 3.000,- Kč měsíčně. Matka připouštěla, že dluh na nájemném rodičů činí přibližně částku 30.000,- Kč. V měsíci srpnu roku 2005 matka uváděla, že ve spolupráci s opatrovníkem hledá vhodný azylový dům pro bydlení pro sebe a nezletilé. Při svém výslechu v měsíci lednu 2006 matka uvedla, že bydlí v bytě své sestry o velikosti 1+1, kdy ona spí spolu s pěti dětmi v kuchyni a druhý pokoj užívá sestra se svým manželem, dcerou a bratrem. Jako důvod, proč matka neodešla do azylového domu, uváděla, že neměla odpovídající peníze na dopravu a též nájemné ve výši 9.000,- Kč měsíčně bylo v tomto azylovém domě vysoké. Matka v lednu 2006 soudu sdělila, že má zajištěno ubytování v ubytovně v Berouně, pro sebe a pro své děti. Z výpovědi matky na počátku měsíce března 2006 má soud za prokázané, že v ubytovně v Berouně matka fakticky s nezletilými bydlet nezačala, od 10.2. 2006 matka užívá jednu

místnost na ubytovně v Praze 4 v Lhotecké ulici, a to i spolu s dětmi, přičemž měsíčně platí částku 8.700,- Kč měsíčně včetně plateb na energie.

Z výpovědi otce má soud za prokázané, že tento dnes je ve výkonu trestu odnětí svobody pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí. Dále byl otec odsouzen za trestný čin loupeže k trestu odnětí svobody v trvání dvou let, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu čtyř let. V současné době bylo rozhodnuto o přeměně podmíněného trestu odnětí svobody na trest nepodmíněný. Toto rozhodnutí však dosud nenabylo právní moci.

Ze sdělení V [redacted] H [redacted] vyplývá, že rodiče spolu snezletilými bydleli u tohoto pronajímatele v době od 1.7. 2004 do 30.9. 2005. Dle pronajímatele vznikl ke dni 18.10. 2005 celkový dluh rodičů vůči pronajímateli z různých právních důvodů ve výši 83.810,55 Kč.

Ze zprávy Úřadu městské části Praha 7 má soud za prokázané, že ještě v lednu roku 2006 se matka spolu s nezletilými dětmi zdržovala v Praze v bytě své sestry o velikosti 1+1, kde dále žili sestra spolu se svým druhem, jejich společnou dcerou a svým bratrem.

Ze sdělení Dětského domova Kladno ze dne 15.12. 2005 vyplývá, že matka nezletilého P [redacted] a J [redacted] navštívila naposledy dne 10.12. 2005. Oba sourozenci v Dětském domově dohánějí své opoždění ve vývoji a nevyžadují žádnou mimořádnou péči. Na předposlední návštěvě byli matka s otcem a se sourozenci dohromady naposledy dne 29.9. 2005.

Ze sdělení Městského úřadu Beroun ze dne 21.2. 2006 vyplývá, že matka s nezletilými na ubytovně Na Výšinách nikdy nebydleli.

Ze smlouvy o podnájmu části nemovitosti má soud za prokázané, že od 10.2. 2006 uzavřela matka smlouvu, na základě které má právo užívat pokoj o velikosti 15m² v ubytovně nacházející se ve Lhotecké ulici v Praze. Nájemné činí 8.700,- Kč měsíčně včetně poplatků.

Ze zprávy Úřadu městské části Praha 12 ze dne 8.3. 2006 vyplývá, že ubytovna ve Lhotecké ulici 227 v Praze 4 je ve značně zanedbaném stavu, kdy trvají jak nedostatky ve vybavení, pořádku, ale i v bezpečnosti ubytovaných osob. Zařízení této ubytovny je buď poničené nebo chybějící, je zde rozbitá elektroinstalace snadno přístupná dětem, jsou zde nevyhovující hygienické podmínky. Zanedbané je i okolí této ubytovny, kde se nacházejí pytle s odpady. Místnost, kterou má k dispozici matka spolu s dětmi je vybavena třemi válendami, na kterých děti spí po dvou, dále jídelním stolem se židlemi, policemi a skříní. K dispozici má matka kuchyňský koutek se starým vařičem. Pro takto zjištěné skutečnosti byla tato ubytovna shledána orgánem péče o děti jako zcela nevhodná pro ubytování nezletilých dětí.

Z oznámení Městské části Praha 17 má soud za prokázané, že matka v současné době pobírá sociální příplatek ve výši 3.642,- Kč měsíčně, dále jí je vyplácena Městskou částí Praha 17 dávka sociální péče ve výši 5.324,- Kč měsíčně, jak vyplývá z rozhodnutí úřadu této městské části. Matce jsou dále vypláceny přídatky na děti, které má fakticky ve své výchově, jak vyplývá z přehledu vyplacených dávek státní sociální podpory.

Po provedeném dokazování dospěl soud ke skutkovému závěru, že nezletilý P [redacted] a nezletilý J [redacted] byli předáni do péče Dětského domova v Kladně na základě předběžného opatření, když je rodiče ponechali pouze v dozoru starších dětí, aniž by vhodně zabezpečili

jejich stravování, jejich oblečení a hygienické podmínky. Dnes je otec ve výkonu trestu odnětí svobody, jeho současný trest má trvat přibližně jeden rok, lze ovšem očekávat, že otci bude přeměněn další podmíněný trest v odnětí svobody. Do konce měsíce září bydlela rodina v městě Kladně, tento byt však opustila pro vysoký dluh na nájemném. Po nástupu otce do výkonu trestu matka bydlela nejprve v bytě o velikosti 1+1 se všemi svými dětmi u své sestry, spolu s rodinou sestry, od 10.2. 2006 našla matka ubytování v ubytovně v Lhotecké ulici v Praze. Matka nevyužila nabídek opatrovníka na zprostředkování bydlení v azylovém domě, matka nezačala bydlet ani na ubytovně v obci Beroun, jak předpokládala. Současný příjem matky je tvořen dávkami státní sociální podpory a dávkami sociální péče, kdy je matka spolu s nezletilými A [REDACTED], B [REDACTED], M [REDACTED], R [REDACTED] a V [REDACTED] doplácena do životního minima. Současné bydlení matky je nevhodné pro výchovu nezletilých dětí, a to z hlediska bezpečnosti, z hlediska nevyhovujících hygienických podmínek.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 zákona o rodině jestliže je výchova dítěte vážně ohrožena, nebo vážně narušena a jiná výchovná opatření nevedla k nápravě nebo jestliže z jiných závažných důvodů nemohou rodiče výchovu dítěte zabezpečit, může soud nařídit ústavní výchovu. Jestliže je to v zájmu nezletilého nutné, může soud nařídit ústavní výchovu i v případě, že jiná výchovná opatření nepředcházela.

Soud se tedy zabýval tím, zda výchova nezletilých P [REDACTED] a J [REDACTED] je vážně ohrožena nebo vážně narušena. Tito nezletilí byli v měsíci červnu roku 2005 předáni do péče nejprve Nemocnice Kladno a pak Dětského domova Kladno a to z toho důvodu, že se ocitli bez péče rodičů ve velmi zanedbaném stavu. Soud tedy zjišťoval, zda rodiče vykonali vhodná opatření proto, aby napravili podmínky pro výchovu nezletilých. V tomto směru však došlo spíše ke zhoršení situace. Otec nastoupil výkon trestu odnětí svobody, matka nejprve našla spolu s pěti dětmi bydlení v bytě své sestry o velikosti 1+1, o němž se lze domnívat, že byl pro soužití celkem 10 osob naprosto nevyhovující. Matka dále nevyužila možnost ubytování v azylovém domě zprostředkované opatrovníkem, nezačala bydlet ani na ubytovně v městě Beroun, přičemž toto ubytování oznámila soudu a z důvodu prošetření poměrů v tomto ubytování bylo též odročeno soudní jednání. Nakonec matka našla ubytování na ubytovně v Praze 4, je však zřejmé, že toto ubytování je nevhodné pro výchovu nezletilých dětí, které jsou zde vychovávány. O to více je nevhodné, aby do tohoto bydliště přijala matka nezletilého Pavla a nezletilého J [REDACTED], kteří doposud mají zabezpečeny své potřeby v dětském domově. Soud tedy dospěl k závěru, že jsou podmínky pro nařízení výchovy u těchto dvou nezletilých dětí, neboť pro nezajištění vhodných bytových poměrů ze strany rodičů by jejich výchova byla vážně ohrožena a vznikala by obava, že by se znovu opakovala závažná situace v péči o tyto dva nejmladší syny, která se odehrála v červnu roku 2005.

Podle ustanovení § 46 odst. 2 zákona o rodině před nařízením ústavní výchovy je soud povinen zkoumat, zda výchovu dítěte nelze zajistit náhradní rodinnou péčí nebo rodinnou péčí v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Soud tedy zjišťoval, zda by péče o nezletilé J [REDACTED] a P [REDACTED] nemohla být zajištěna některou z osob příbuzných. Ze strany matky je zřejmé, že tato skutečnost nepřichází v úvahu, neboť výše uvedené skutečnosti svědčí o tom, že bytové podmínky u příbuzných, které by připadaly v úvahu – sestry matky, jsou pro výchovu dalších dětí naprosto nevyhovující. K dotazu soudu otec sdělil, že je možné, aby o nezletilé po dobu do návratu otce z výkonu trestu odnětí svobody pečovala jejich babička – matka otce. Soud vyzval otce, aby sdělil jméno a bydliště této osoby, aby mohly být prošetřeny její poměry; na tuto výzvu otec však žádným způsobem nereagoval. Proto považoval soud tvrzení otce za účelové a tímto směrem

dokazování dále neprováděl. Protože lze předpokládat, že důvody pro nařízení ústavní výchovy budou trvat pouze do té doby, než se rodičům podaří vhodným způsobem vyřešit jejich bytovou situaci, nezabýval se soud ani tím, zda připadá v úvahu pro nezletilé umístění do rodinné péče v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Podle ustanovení § 103 zákona o rodině rozhodne-li soud o umístění dítěte do ústavní nebo ochranné výchovy, upraví vždy také rozsah vyživovací povinnosti rodičů k dítěti. Přitom zohlední i předpokládanou výši platby podle zvláštních předpisů. Při určení výživného tak soud přihlédne k odůvodněným potřebám oprávněného, jakož i k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinného (§ 96 odst. 1 zákona o rodině).

Soud tedy posuzoval současnou sociální situaci obou rodičů při hledání odpovědi na otázku, zda je rodičům možné stanovit výživné na nezletilé. Otec je dnes ve výkonu trestu odnětí svobody, matka má v péči zbývajících pět dětí, musí platit náklady ubytování na ubytovně, přičemž její příjem tvoří pouze dávky státní sociální podpory a dávky sociální péče, jejímiž je zabezpečováno živobytí matky a nezletilých, o které osobně pečuje. Za tohoto stavu dospěl soud k závěru, že současné poměry obou rodičů neumožňují, aby jim bylo stanoveno výživné k nezletilému J. [redacted] a nezletilému P. [redacted], které by měli poskytovat nad rámec příspěvku na úhradu péče, který může být rodičům stanoven dle ustanovení § 27 odst. 1 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy.

Podle ustanovení § 43 odst. 1 písm.b) zákona o rodině vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte, může soud, neučinil-li tak orgán sociálně právní ochrany dětí, učinit tato opatření: stanovit nad nezletilým dohled a provádět jej za součinnosti školy, občanských sdružení v místě bydliště nebo na pracovišti.

Výše popsané nedostatky ve výchově nezletilých ze strany rodičů, spočívající dnes zejména v nedostatečně zajištěném výchovném prostředí pro nezletilé, odůvodňují závěr soudu o tom, že i ohledně ostatních dětí, o něž matka fakticky pečuje, je nutné přikročit k výchovnému opatření, když právě s ohledem na věk těchto dětí se jako vhodným opatřením jeví stanovení dohledu, jehož účelem bude sledovat, zda i u těchto dětí nedosáhnou nepříznivé podmínky takových rozměrů, že by bylo nutné uvažovat o závažnějších výchovných opatřeních, kterým je například i ústavní výchova.

Ve výroku V. rozhodl soud o náhradě nákladů řízení podle ustanovení § 146 odst. 1 písm.a) o.s.ř., neboť neshledal žádné okolnosti případu, které by náhradu nákladů řízení některému z účastníků řízení odůvodňovaly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího ve čtyřech vyhotoveních.

V K l a d n ě , dne 30. března 2006

Mgr. Miroslav Hromada
samosoudce